

СИЛАБУС КУРСУ ІСТОРІЯ ТА ТЕОРІЯ ДИЗАЙНУ

Галузь знань: **02 «Культура і мистецтво»**
Спеціальність: **022 Дизайн**
Ступінь вищої освіти: **перший (бакалаврський)**
Освітньо-професійна програма: **«Графічний дизайн»**

Рік навчання: **3**
семестр: **IV**

Кількість кредитів: **5**
мова викладання: **українська**

КЕРІВНИК КУРСУ

ППП: д. архіт., проф. **Дячок Оксана Миронівна**

Контактна інформація: Ternopil-oks@wunu.edu.ua, (0352) 47-50-50#19-222

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення курсу «Орнаментика та етнодизайн» – засвоєння теоретичних знань про роль в українському графічному дизайні системи символіки та орнаментики, сформованої під впливом етно-культурних, мистецьких, історичних, економічних, географічних чинників; формування критеріїв наукового підходу до аспектів дослідження творів мистецтва, з огляду на специфіку навчальної дисципліни; сприяння напрацюванню у здобувачів практичних навичок аналізу творів мистецтва, керуючись критерієм дослідження традиційної символіки та орнаментики.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
Змістовий модуль 1			
Символіка в орнаментальних композиціях			
2 / 2	Види орнаментів. Символіка кольору, кольорові гармонії та асоціації.	Смислове навантаження орнаментальних композицій. Типи орнаментів. Класифікація за мотивами. Символіка кольору та	Поточне опитування

		кольорові гармонії.	
2 / 2	Орнаменти геометричного характеру та їх символічний зміст	Декоративна стилізація в орнаменті. Поняття символу і символіки. Мотиви геометричного орнаменту та їх символічний зміст.	Поточне опитування, завдання
2 / 4	Рослинні орнаменти. Стилiзація.	Стилiзація рослинних мотивiв у вишиванцi. Символiка рослин в українськiй культурi.	Дискусiя
4 / 4	Нацiональна атрибутика в графiчному дизайнi.	Представництво, урочистiсть, асоцiацiя з приналежнiстю Українi в сферi виробництва товарiв i послуг, реалiзацiї культурних i освiтнiх програм, спорту, дiяльностi офiцiйних державних установ. Фiрмовi знаки на основi малого Державного Герба – тризуба. Колорит нацiональної iдентичностi в дизайнi етикеток, упаковок, фiрмових знакiв, брендах та iн.	Поточне опитування
4 / 2	Методи створення орнаментальних композицiй	Метод наслiдування форми. Метод евристичного комбiнування. Метод iнтерпретацiї графеми. Знаки-iндекси.	Поточне опитування, Модульна контрольна робота

Змiстовий модуль 2

Етнiчні та рeгiональнi особливостi українськoго орнаменту.

2 / 2	Вiзуальнi рiшення Надднiпряньскoї вишивки	Колiрна гама рушникiв. Графiчнi особливостi вишивки. Основнi сюжетнi елементи Надднiпряньскoї вишивки	Поточне опитування
2 / 2	Орнаментальнi мотиви Бубнiвськoго розпису	Колiрна гама розпису. Графiчнi особливостi керамiчних виробiв. Основнi сюжетнi елементи Бубнiвськoго розпису/	Поточне опитування
2 / 2	Колiрна гама гуцульськoго ткацтва	Колiрна гама гуцульськoго ткацтва. Графiчнi особливостi виробiв. Символiка гуцульських тканих виробiв.	Поточне опитування

2 / 2	Графічність Борщівської вишивки	Колірна гама Борщівської вишивки. Графічні особливості вишиванок. Основні сюжетні елементи.	Поточне опитування
2 / 2	Сюжетні елементи Кролевецьких тканих рушників.	Колірна гама Кролевецьких тканих рушників. Графічні особливості тканих виробів. Основні сюжетні елементи в тканих рушниках.	Поточне опитування
2 / 2	Художні особливості Петриківського та Самчиківського розпису.	Колірна гама Петриківського та Самчиківського розпису. Графічні особливості розписів. Основні сюжетні елементи в розписах.	Поточне опитування
2 / 2	Графічні особливості Опішнянської кераміки.	Колірна гама Опішнянської кераміки. Графічні особливості розписів. Основні сюжетні елементи в розписах кераміки.	Поточне опитування, Модульна контрольна робота

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Графіка. Декоративно-прикладне мистецтво: каталог музейної збірки : [в 2 ч.]. Ч. 2 / Тернопільський обл. худ. музей ; авт. вступ. ст. І. Дуда ; [упоряд. О. М. Войтович, С. М. Бошко, О. Р. Ваврик [та ін.] ; за ред. І. М. Дуди. Тернопіль : Астон, 2008. 144 с.
2. Даниленко В.Я. Дизайн: підручник. – Харків: ХДАДМ, 2003. – 320 с.
3. Дизайн: Історія зародження та розвитку дизайну. Історія дизайну меблів та інтер'єра. Навчальний посібник. — Київ: Центр навчальної літератури, 2004.
4. Лагутенко О.А. Українська графіка ХХ століття: навч. посібник. – К.: Грані-Т, 2011. – 184с.
5. Найден О. Квітка на комині. Настінні розписи Уманщини першої половини ХХ століття. К.: Стилос, 2013. – 384 с.
6. Народне мистецтво/Національна спілка майстрів народного мистецтва України.2001. №3-4.
7. Народне мистецтво/Національна спілка майстрів народного мистецтва України.2003. №1-2.
8. Селівачов М.Р. Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика, типологія). – К.: Редакція вісника «Ант», 2009. – 40 с.
9. Студенець Н.В. Традиційний стінопис Поділля кінця ХІХ – першої половини ХХ століття. – К.: [б. в.], 2010. – 222 с.

10. Удріс-Бородавко Н. Графічний дизайн з українським обличчям. Київ: ArtHuss, 2023. 204 с.
11. Хома І. Я., Сова А. О., Мина Ж. В.. Історія української культури. Навчальний посібник. Друге видання, доповнене. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. 356 с.
12. Художник, який відкрив Україну світу: 155 років від дня народження Миколи Пимоненка / підгот. Віктор Шпак // *Урядовий кур'єр*. 2017. 18 бер. (№ 52). С. 7.
13. Художня культура світу. Європейський культурний регіон / Н. Є. Миропольська, Е. В. Белкіна, Л. М. Масол, О. І. Оніщенко – Київ : Вища школа, 2001. – 191 с.
14. Чоломб'яцько В. Ф. Концептуальні моменти створення орнаментів: від графіки до комп'ютерних технологій. // *Технічна естетика і дизайн*. – 2012. – Вип. 11. – С. 199–203.

Інтернет-ресурси:

1. Види орнаментів та їх класифікація: веб-сайт. URL: https://msn.khnu.km.ua/pluginfile.php/281363/mod_resource/content/5/%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%8F%201.3.pdf
2. Особливості композиційної структури орнаментів: веб-сайт. URL: <https://studfiles.net/preview/5453999/page:6/>
3. Символічне значення традиційних орнаментів українських вишитих рушників: веб-сайт. URL:

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (РКР)	Заліковий модуль 3 (тренінг, КПІЗ)	Заліковий модуль 4 (екзамен)	Разом
20 %	20 %	20 %	40%	100 %
1. Усне опитування під час занять. (6 тем по 5 балів = 30 балів) 2. Письмова робота = 70 балів.	1. Усне опитування під час занять (9 тем по 4 бали = 36 балів). 2. Письмова робота = 64 бали.	1. Написання та захист КПІЗ = 80 балів. 2. Виконання завдань під час тренінгу = 20 балів.	1. Тестові завдання (5 тестів по 6 балів за тест) – макс. 30 балів 2. Теоретичні питання (2 питання) – по 35 балів, макс. 70 балів.	

Шкала оцінювання

<i>За шкалою ЗУНУ</i>	<i>За національною шкалою</i>	<i>За шкалою ECTS</i>
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ з/п	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1-16
2.	Прикладне програмне забезпечення загального призначення (засоби Microsoft)	1-16
3.	Інформаційна мережа ІНТЕРНЕТ	1-16